

Ze sbírek muzea: Vysoké jízdní kolo

Éra vysokých jízdních kol je spojena s dobou od 70. do 90. let 19. století. Z této doby pochází i toto kolo, patrně zahraniční provenience (kola se do Čech dovážela z Německa a Anglie). Nejznámějším českým velocipedistou byl Josef Kohout, který kola i vyráběl. V rodinné tradici pokračovali i jeho synové.

Vysoké jízdní kolo i v době své největší slávy působilo spíše jako atrakce. Máme zprávy o veřejných ukázkách jízdy velocipedistů v Českém Brodě nebo v Kostelci nad Černými lesy. Obdobně tomu mohlo být i na Říčansku, i když doklady chybí. Radošovice a Říčany náležely od konce Rakouska-Uherska k vyhledávaným výletním místům, rozkvět výletnictví nastal ovšem až během první republiky. V této době byla již vysoká jízdní kola anachronismem, navíc na klasické výlety nebyla vhodným dopravním prostředkem.

Jízdní kola mají historii poměrně krátkou. K jejich vynálezu došlo až během první poloviny 19. století v Německu („draisina“ poháněná odpichováním nohou od země), Francii a Anglii. Je zajímavé, že první bicykly se těm dnešním podobaly tvarem více než zde představované vysoké jízdní kolo. Konstrukce původních kol byly do značné míry dřevěné, podíl kovových částí se však rychle zvyšoval. Nedlouho po polovině 19. století byl znám již i řetězový pohon na zadní kolo, tehdy se ovšem neujal. Naopak docházelo ke zvětšování předního kola a vzniku vysokého jízdního kola.

Vlastnit takový velocipéd bylo v některých vrstvách otázkou prestiže. Jízda ovšem nebyla příliš pohodlná a riziko zranění při případném pádu velké. Koncem 19. století se prosadil řetězový pohon a začala éra tzv. „roverů“, tedy klasických kol, jak je známe dnes. Tato kola již mohly využívat široké masy včetně žen a dětí.

Martin Hůrka

Říčanský Kurýr 2015/4